

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 23. marraskuuta 2017
(OR. en)

14823/17

ECOFIN 1008
UEM 324
SOC 753
EMPL 573
COMPET 806
ENV 979
EDUC 429
RECH 378
ENER 467
JAI 1090

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteerin puolesta Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja
Saapunut:	22. marraskuuta 2017
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin
Kom:n asiak. nro:	COM(2017) 770 final
Asia:	Suositus NEUVOSTON SUOSITUKSEKSI euroalueen talouspolitiikasta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2017) 770 final.

Liite: COM(2017) 770 final

Bryssel 22.11.2017
COM(2017) 770 final

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

euroalueen talouspolitiikasta

{SWD(2017) 660 final}

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

euroalueen talouspolitiikasta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 136 artiklan yhdessä sen 121 artiklan 2 kohdan kanssa,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97¹ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011² ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Talouskasvu jatkuu euroalueella, ja siitä on tullut yhä laajapohjaisempaa eri maissa. Elpyminen perustuu yhä suuremmassa määrin kotimaiseen kysyntään, ja yksityinen kulutus on kasvun avaintekijä. Myös investoinnit ovat pääsemässä vauhtiin. Työllisyyden kasvu jatkui vuonna 2016 ja vuoden 2017 alkupuoliskolla. Vaikka työttömyysaste on laskenut huomattavasti, se on edelleen korkeampi kuin vuonna 2008. Talouden elpymiseen euroalueella liittyy kuitenkin joitakin epätavallisia piirteitä: pohjainflaatio pysyy alhaisena ja palkkojen kehitys on maltillista, mikä ei vastaa työmarkkinoiden parantunutta tilannetta, josta ovat osoituksena työmarkkinoita kuvaavat vakioindikaattorit, suuri vaihtotaseen ylijäämä ja jatkuva, joskin supistumassa oleva investointivaje. Erityisesti palkkojen maltillinen nousu näyttää johtuvan heikkona pysyneestä työmarkkinatilanteesta eräissä kansantalouksissa, palkkaneuvotteluihin vaikuttavista alhaisista inflaatio-odotuksista ja tuottavuuden hitaasta kasvusta. Kotitalouksien reaalitulot ovat kasvaneet, mutta useissa maissa ne jäävät yhä alle vuoden 2008 tason. Euroalueen valtioiden välillä on edelleen eroja asukasta kohti lasketun BKT:n ja työttömyysasteen osalta. Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys ovat yhä korkeita. Lisäksi köyhyys, sosiaalinen syrjäytyminen ja eriarvoisuus ovat edelleen vakavia huolenaiheita useissa jäsenvaltioissa.

¹ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

² EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

- (2) Kaiken kaikkiaan euroaluetta koskevien talousindikaattorien perusteella vaikuttaa siltä, että on perusteltua jatkaa kysynnän, investointien ja palkkojen nousun tukemista aiheuttamatta inflaatoriskiä ja samalla edistää sisäisen ja ulkoisen tasapainon palauttamista sekä taloudellista ja sosiaalista lähentymistä. Samaan aikaan on seurattava tarkasti merkkejä syntymässä olevista uusista epätasapainoista esimerkiksi joidenkin jäsenvaltioiden asuntomarkkinoilla³.
- (3) Euroalueella on edelleen huomattavia epätasapainoja. Nettovelallismaat ovat edistyneet hyvin ulkoisen tasapainonsa palauttamisessa, mutta joillakin velkojamailla on edelleen suuria vaihtotaseen ylijäämiä, mikä kertoo yleisestä kokonaiskysynnän vajeesta. Tämän vuoksi vuonna 2016 euroalueelle kertyi 3,3 prosentin ylijäämä suhteessa BKT:hen. Ylijäämän ennustetaan supistuvan 2,9 prosenttiin vuonna 2019. Kaikkein velkaantuneimpien jäsenvaltioiden ulkomaiset nettovarallisuusasemat ovat parantuneet hitaasti, ja kestäväällä pohjalla olevia tasapainottavia toimia tarvitaan edelleen. Maissa, joissa oli suuri pitkään suuri vaihtotaseen alijäämä, on yhä suuri negatiivinen ulkomainen nettovarallisuusasema, johon yleensä kytkeytyy huomattava yksityinen tai julkinen velkakanta. Nämä muodostavat haavoittuvuustekijän. Niissä maissa, joissa on suuri vaihtotaseen ylijäämä, tarvitaan toimia, joilla tuetaan kotimaista kysyntää ja sen kautta myös euroalueen talouden tasapainottamista.
- (4) Palkkojen nousu edistää euroalueen talouden elpymistä tukemalla euroalueen kokonaiskysyntää, vähentää eriarvoisuutta ja varmistaa korkean elintason. Tehokkailla palkanasetannan mekanismeilla olisi varmistettava, että palkkoja voidaan eriyttää maakohtaisten olosuhteiden perusteella ja ottaen asianmukaisesti huomioon tuottavuuden muutokset. Euroalueen talouden tasapainottamisprosessia voitaisiin vauhdittaa toteuttamalla rakenteellisia uudistuksia, jotka lisäävät tuottavuutta kaikissa maissa, parantamalla julkisten menojen laatua ja koostumusta investointien tukemiseksi, edistämällä palkkojen nousua ja kysynnän kasvua nettoluotonantajan asemassa olevissa maissa sekä toteuttamalla toimenpiteitä, jotka hillitsevät yksikkötyökustannusten kasvua nettovelallismaissa.
- (5) Johdonmukainen ja tasapainoinen yleinen makrotalouden politiikkayhdistelmä, mukaan lukien raha-, finanssi- ja rakennepolitiikka, on ratkaisevan tärkeä pyrittäessä varmistamaan vakaampi ja kestävämpi talouden elpyminen. Viime vuosina tämä politiikkayhdistelmä on painottunut rahapolitiikkaan, jossa on käytetty uusia epätavanomaisia välineitä pyrittäessä saavuttamaan EKP:n keskipitkän aikavälin inflaatiotavoite. Näin on tuettu talouden kasvua ja työpaikkojen luomista. EKP on ilmoittanut aloittavansa omaisuuserien ostotoimiensa uudelleentarkastelun tammikuussa 2018. Tämä edellyttää tukea muilta politiikan aloilta niissä jäsenvaltioissa, joissa on liikkumavaraa politiikkatoimille.
- (6) Yhteisiin sääntöihin perustuvien kansallisten finanssipolitiikkojen tiivis koordinointi on välttämätöntä, jotta euroalueella saadaan aikaan asianmukainen finanssipolitiikan kokonaisviritys ja moitteettomasti toimiva rahaliitto. Yhteisillä finanssipoliittisilla säännöillä tähdätään velan kestävä tason saavuttamiseen kansallisella tasolla samalla kun jätetään liikkumavaraa makrotalouden vakauttamiseen. Euroalueen finanssipolitiikan kansallisessa ja kokonaisvirityksessä on tästä syystä tasapainotettava sekä jäsenvaltioissa että euroalueen tasolla kaksi tavoitetta, eli kansallisen julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyys varmistaminen ja makrotalouden vakauttaminen lyhyellä aikavälillä. Pitkälti neutraali finanssipolitiikan viritys koko

³ Ks. varoitusmekanismia koskeva kertomus 2018

euroalueen tasolla vaikuttaa tarkoituksenmukaiselta, kun otetaan huomioon käynnissä oleva epätavallisia piirteitä sisältävä talouden elpyminen euroalueella, talouskriisin ajalta jääneet suuret velat ja odotettavissa oleva EKP:n toteuttama omaisuuserien ostotoimien uudelleentarkastelu. Julkisen talouden sopeutustoimien asianmukainen eriyttäminen euroalueen jäsenvaltioissa on tarpeen ottaen samalla huomioon julkisen talouden liikkumavara ja heijastusvaikutukset muihin maihin.

- (7) Kansallisten talousarvioiden tulo- ja menupuolen koostumuksen ja hallinnoinnin määrätietoinen parantaminen esimerkiksi siirtämällä resursseja aineellisiin ja aineettomiin investointeihin lisäisi lyhyellä aikavälillä talousarvioiden vaikutusta kysyntään ja pitkällä aikavälillä tuottavuutta. Kansallisten julkisen talouden kehysten toiminnan parantaminen ja hyvin hallinnoidut menojen uudelleenarvioinnit tukevat pyrkimyksiä harjoittaa uskottavaa ja kasvua edistävää finanssipolitiikkaa.
- (8) Hyvin suunniteltu verojärjestelmä on avaintekijä, kun edistetään kasvua ja työllisyyttä ja pyritään vähentämään eriarvoisuutta. Verojärjestelmien yksinkertaistaminen sekä veropetoksiin, verovilppiin ja veron kiertämiseen puuttuminen ovat keskeisessä asemassa, kun verojärjestelmistä tehdään tehokkaampia ja oikeudenmukaisempia. Näin voidaan vapauttaa resursseja julkisiin investointeihin, koulutukseen ja terveydenhuoltoon, tukea investointeja ja työllisyyttä sekä lisätä sosiaalista oikeudenmukaisuutta. Erityisesti aggressiivisen verosuunnittelun vastaiset toimet ovat olennaisen tärkeitä sen varmistamiseksi, että valtio saa sille kuuluvat tulot ja voidaan estää yritysten välisen kilpailun vääristyminen, säilyttää sosiaalinen yhteenkuuluvuus ja torjua eriarvoisuuden kasvua. Yhteinen yhdistetty yhteisöveropohja olisi myös tehokas väline veronkierron torjunnassa, ja se parantaisi sisämarkkinoiden toimintaa yritysten näkökulmasta.
- (9) Työ- ja tuotemarkkinoiden rakenteelliset ja institutionaaliset piirteet ja julkishallinnon toimivuus ovat tärkeitä talouden sopeutumiskykyyn sekä suhdanteiden lähentymiseen ja todelliseen ja sosiaaliseen lähentymiseen vaikuttavia tekijöitä euroalueeseen kuuluvissa jäsenvaltioissa. Sopeutumiskykyiset talouden rakenteet estävät häiriöitä aiheuttamasta huomattavia ja pitkäaikaisia vaikutuksia tuloihin ja työllisyyteen sekä jäsenvaltioissa että koko euroalueella. Tällä tavoin ne vähentävät talouden vaihteluja ja tarjoavat suotuisan ympäristön kestävälle ja osallistavalle kasvuille. Rakenneuudistusten, erityisesti maakohtaisiin suosituksiin sisältyvien uudistusten, toteutuksen paremmalla koordinoinnilla voidaan tuottaa myönteisiä heijastusvaikutuksia kaikissa jäsenvaltioissa ja lisätä uudistusten myönteisiä vaikutuksia.
- (10) Hyvin toimivat työmarkkinat ja sosiaalisen suojelun järjestelmät muodostavat tärkeän perustan osallistavalle talouskasvulle, eriarvoisuuden vähentämiselle ja sopeutumiskyvylle sekä yksittäisissä kansantalouksissa että koko euroalueella. Tavoitteena on saada aikaan lähentymistä ylöspäin tällä alalla, minkä vuoksi *Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa* esitetään 20 keskeistä periaatetta, jotka jaetaan kolmeen laajaan ryhmään: i) yhtäläiset mahdollisuudet ja pääsy työmarkkinoille, ii) oikeudenmukaiset työolot ja iii) sosiaalinen suojelu ja osallisuus.
- (11) Työmarkkinoiden sopeutumiskykyä lisäävissä uudistuksissa on edistytty, mutta euroalueella on edelleen merkittäviä eroja, jotka muodostavat haasteen sen kitkattomalle toiminnalle. Hyvin suunnitellulla työvoimapolitiikalla, joka on kokonaisuudessaan integroitu sosiaalisen suojelun järjestelmiin, voidaan tukea siirtymiä työmarkkinoilla ja uudelleentyöllistymistä, vähentää työmarkkinoiden segmentoitumista, huolehtia tuloksellisesta automaattisesta vakautuksesta ja edistää

sosiaalista oikeudenmukaisuutta. Hyvin suunnitellut työaikajärjestelyt voivat auttaa lieventämään häiriöitä. Työmarkkinoiden käytettävissä olevien työttömien tuloksellinen ja oikea-aikainen aktivointi voidaan saavuttaa tarjoamalla yksilöllistä tukea työpaikan etsimiseen, kouluttautumiseen ja uudelleenkoulutukseen. Samalla on tarjottava suojelua niille, jotka eivät kykene osallistumaan työmarkkinoille. Työllisyyden uudet muodot ja uudenlaiset työsopimukset tuovat mukanaan haasteita, jotka liittyvät työsuhdeturvaan ja sosiaaliseen suojeluun. Tämän vuoksi työsuhdeturvalainsäädännössä on taattava oikeudenmukaiset ja säälliset työolot kaikille työntekijöille.

- (12) Tulokselliset sosiaalisen suojelun järjestelmät ovat olennaisen tärkeitä, jotta voidaan edistää osallisuutta työmarkkinoilla sekä varmistaa riittävä toimeentulotuki ja asianmukainen sosiaalituki tarjoamalla laadukkaita palveluja. Myös eläkejärjestelmien uudistuksilla ja työn ja perhe-elämän yhteensovittamisella on suuri merkitys, kun pyritään edistämään työmarkkinoille osallistumista. Työllisyysjärjestelmistä ja sosiaalisen suojelun järjestelmistä olisi poistettava tarpeettomat rajoitukset työntekijöiden liikkuvuudessa työpaikkojen, eri alojen ja paikkakuntien välillä.
- (13) Laadukkaan yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen tarjoaminen on välttämätöntä, jotta varmistetaan yhtäläiset mahdollisuudet ja parannetaan ammattitaidon kysynnän ja tarjonnan kohtaamista. Inhimilliseen pääomaan on investoitava riittävästi yleissivistävillä ja ammatillisilla koulutusjärjestelmillä, joilla kehitetään elinikäistä oppimista ja varmistetaan, että osaamisen taso vastaa työmarkkinoiden nykyisiä ja tulevia tarpeita. Näin parannetaan merkittävästi talouden sopeutumiskykyä ja tuetaan todellista lähentymistä pitkällä aikavälillä. Investoiminen osaamiseen voi myös vauhdittaa innovointia ja parantaa tuottavuutta ja kilpailukykyä sen lisäksi, että sillä varmistetaan sosiaalinen osallisuus ja työvoiman liikkuvuus.
- (14) Kilpailua lisäävät tuotemarkkinoiden uudistukset ja liiketoimintaympäristöä ja instituutioiden laatua (mukaan lukien toimiva tuomioistuinjärjestelmä, joka helpottaa sopimusten täytäntöönpanoa) parantavat uudistukset edistävät talouden sopeutumiskykyä jäsenvaltioissa ja koko euroalueella. Sisämarkkinoiden yhdentymisen jatkaminen on osoittautunut merkittäväksi talouskasvun ja jäsenvaltioiden välisen lähentymisen veturiksi. Sisämarkkinoiden toteuttamisessa on edistytävä merkittävästi, koska hyödyntämätöntä potentiaalia on paljon jäljellä. Palvelujen sisämarkkinat (mukaan lukien rahoituspalvelut, sähköinen kaupankäynti, energia ja liikenne) ovat suurin haaste. Huomiota olisi kuitenkin kiinnitettävä myös tavaramarkkinoihin, jotta vältetään potentiaalinen markkinoiden segmentoituminen. Digitaalisten sisämarkkinoiden olisi osallistuttava alan oikeudellisen ympäristön loppuun saattamiseen taloudellisen toiminnan digitalisoinnin nopeuttamiseksi. Tämä on tarpeen, kun pyritään parantamaan tuotemarkkinoiden toimivuutta ja maailmanlaajuisia kilpailukykyä.
- (15) Vaikka euroalueen pankkisektorin kyky sietää ulkoisia häiriötekijöitä on yleisesti ottaen parantunut kriisin jälkeen ja pankkien luotonanto on taas saatu kasvuun, jäljellä oleviin haavoittuvuuksiin on puututtava. Pankkien, erityisesti pienten ja keskisuurten toimijoiden, kannattavuus on heikko. Pankkien liiketoimintamallien mukauttamiskustannukset, alhainen korkotaso ja muiden rahoitusmuotojen aiheuttama koventunut kilpailu tuottavat edelleen paineita pankkien kannattavuudelle. Liiketoimintamallien mukauttamista on tämän vuoksi jatkettava, jotta pitkän aikavälin kestävyys säilyy. Järjestämättömien lainojen osuus on vakiintunut tai kääntynyt laskuun lähes kaikissa niissä euroalueen jäsenvaltioissa, joissa on ollut suuria yksityissektorin velkaongelmia, mutta edistyminen on hidasta. Järjestämättömien

lainojen suuri osuus rajoittaa pankkien luotonantokykyä, rahapolitiikan välittymistä sekä talouden sopeutumiskykyä. Järjestämättömät lainat lisäävät myös koko pankkijärjestelmän haavoittuvuutta. Neuvostossa sovittiin heinäkuussa 2017 järjestämättömien lainojen käsittelyä koskevasta toimintasuunnitelmasta, joka julkistettiin pankkiunionista annetussa tiedonannossa 11 päivänä lokakuuta 2017. Tämän pohjalta komissio valmistelee parhaillaan vuonna 2018 esitettävää toimenpidepakettia, jolla vähennetään järjestämättömien lainojen määrää.

- (16) Talous- ja rahaliiton institutionaalisen rakenteen lujittaminen edellyttää ensisijaisesti pankkiunionin toteuttamista ja jatkuvaa edistymistä kohti pääomamarkkinaunionia. Pankkiunionin perustamisessa on edistytty merkittävästi, mutta työ on edelleen kesken. Komission hiljattaisessa tiedonannossa pankkiunionin viimeistelystä viitotetaan tietä yhteisymmärryksen saavuttamiselle pankkiunionin loppuunsaattamisesta neuvoston voimassa olevien sitoumusten pohjalta. Yhteisen talletussuojajärjestelmän ja kriisinratkaisurahastoa tukevan varautumisjärjestelyn puuttuminen haittaavat pankkiunionin pyrkimyksiä poistaa pankkien ja valtioiden välinen yhteys. On jatkettava toimia, joilla vähennetään riskejä ja parannetaan pankkien riskienhallintaa. Tässä yhteydessä on keskeisen tärkeää pyrkiä viipymättä yhteisymmärrykseen komission marraskuussa 2016 ehdottamasta sääntelypaketista. Niinikään on jatkettava järjestämättömien lainojen vähentämistä ja autettava pankkeja hajauttamaan valtion joukkovelkakirjoihin tekemiään sijoituksia.
- (17) Komission valkoinen kirja Euroopan tulevaisuudesta käynnisti pohdinnan siitä, mitä EU:n 27 jäsenvaltiota haluavat unionin tulevaisuudelta. Komissio hahmottelee valkoisessa kirjassa joitakin mahdollisia skenaarioita. Lisäksi komissio on antanut joukon pohdinta-asiakirjoja. Yhdessä niistä käsitellään talous- ja rahaliiton syventämistä ja esitetään kattava visio talous- ja rahaliiton loppuunsaattamisesta ja selkeät vaiheet sen rakenteen viimeistelylle. Komission puheenjohtajan vuoden 2017 puheessa unionin tilasta nimettiin keskeiset tekijät, joiden avulla talous- ja rahaliiton asialistan käsittelyä voidaan vauhdittaa. Komissio esitti asiaa koskevat ehdotukset syksyllä 2017,

SUOSITTAA, että euroalueen jäsenvaltiot toimivat jäsenvaltiokohtaisesti ja yhdessä euroryhmän puitteissa vuosina 2018–2019 seuraavasti:

1. Edistetään toimenpiteitä, joilla tuetaan kestävää ja osallistavaa kasvua sekä kohennetaan talouksien sopeutumiskykyä, tasapainottamista ja lähentymistä. Edetään merkittävästi kohti sisämarkkinoiden toteuttamista erityisesti palvelujen alalla, mukaan lukien rahoituspalvelut, sähköinen kaupankäynti, energia ja liikenne. Koska suhdannetilanne on myönteinen, kaikkien jäsenvaltioiden olisi asetettava etusijalle uudistukset, jotka lisäävät tuottavuutta ja kasvupotentiaalia, parantavat institutionaalista ja liiketoimintaympäristöä, poistavat investointeja haittaavia pullonkauloja, tukevat laadukkaiden työpaikkojen luomista ja vähentävät eriarvoisuutta. Jäsenvaltioiden, joilla on vaihtotaseen alijäämä tai paljon ulkomaanvelkaa, olisi lisäksi pyrittävä hillitsemään yksikkötyökustannusten kasvua. Jäsenvaltioiden, joilla on suuri vaihtotaseen ylijäämä, olisi tuettava palkkojen nousua ja toteutettava ensisijaisesti toimenpiteitä, joilla edistetään investointeja, tuetaan kotimaista kysyntää ja edistetään talouden tasapainottamista euroalueella.
2. Pyritään pitkälti neutraaliin finanssipolitiikan viritykseen koko euroalueen tasolla sekä tasapainoiseen politiikkayhdistelmään. Finanssipolitiikan avulla olisi pyrittävä yhtäältä varmistamaan julkisen talouden kestävyys erityisesti supistamalla velkasuhdetta siellä missä se on korkea ja toisaalta tukemaan talouden elpymistä.

Samalla kun varmistetaan kansallisten julkisen talouden kehysten tuloksellinen toiminta, jäsenvaltioiden olisi jatkettava vakausta ja kasvusopimuksen mukaista finanssipolitiikkaa, jolla tuetaan investointeja ja parannetaan julkisen talouden laatua ja koostumusta, myös hyödyntämällä menojen uudelleenarviointia ja laatimalla kasvua edistäviä ja oikeudenmukaisia verotusrakenteita. Jäsenvaltioiden olisi toteutettava ja pantava täytäntöön toimenpiteitä, joilla vähennetään velanoton suosimista verotuksessa ja torjutaan aggressiivista verosuunnittelua. Näin voidaan varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset, kohdella veronmaksajia oikeudenmukaisesti sekä suojella julkista taloutta ja vakautta euroalueella. Tähän kuuluvat myös toimet, joilla valmistellaan yhteistä yhdistettyä yhtiöveropohjaa.

3. Toteutetaan uudistuksia, joilla edistetään laadukkaiden työpaikkojen luomista, yhtäläisiä mahdollisuuksia, pääsyä työmarkkinoille ja oikeudenmukaisia työoloja ja työehtoja, sekä tuetaan sosiaalista suojelua ja osallisuutta. Uudistuksilla olisi pyrittävä: i) luotettaviin ja joustaviin työ sopimuksiin, joihin on yhdistetty riittävä tuki siirryttäessä työpaikasta toiseen ja joilla vältetään työmarkkinoiden segmentoituminen, ii) laadukkaisiin, tehokkaisiin ja elinikäistä oppimista suosiviin yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen järjestelmiin, joiden tavoitteena on sovittaa yhteen työntekijöiden osaaminen ja työmarkkinoiden tarpeet, iii) tulokselliseen aktiiviseen työvoimapolitiikkaan, jolla tuetaan työmarkkinoille osallistumista, iv) kestäviin ja riittäviin sosiaalisen suojelun järjestelmiin, joilla vastataan uusiin työllisyyden ja työsuhteiden muotoihin, v) joustavaan työntekijöiden liikkuvuuteen työpaikkojen, eri alojen ja paikkakuntien välillä, vi) tulokselliseen työmarkkinaosapuolten vuoropuheluun ja asianmukaisella tasolla käytäviin työehtosopimusneuvotteluihin, vii) verotuksen painopisteen siirtämiseen pois työn verottamisesta, erityisesti pienipalkkaisten työntekijöiden ja kotitalouksien toisten tulonsaajien osalta.
4. Jatketaan neuvoston (Ecofin) kesäkuussa 2016 esittämän etenemissuunnitelman mukaisesti työtä pankkiunionin viimeistelemiseksi riskien vähentämisen ja jakamisen osalta, mukaan lukien eurooppalainen talletussuojajärjestelmä; näin saadaan käyttöön yhteistä kriisinratkaisurahastoa tukeva varautumisjärjestely ja vahvistetaan Euroopan finanssivalvontajärjestelmää riskien kasautumisen estämiseksi. Toteutetaan neuvoston (Ecofin) hyväksymän toimintasuunnitelman perusteella toimenpiteitä, joilla nopeutetaan tuntuvasti järjestämättömien lainojen vähentämistä, ja edistetään velkaantumisen hallittua vähentämistä niissä jäsenvaltioissa, joissa yksityissektorilla on paljon velkaa. Parannetaan EU:n pääomamarkkinoiden yhdentymistä ja kehitystä, jotta voidaan tukea reaalityalouden kasvua samalla kun turvataan rahoitusmarkkinoiden vakaus.
5. Edetään ripeästi kohti Euroopan talous- ja rahaliiton viimeistelyä, erityisesti komission syksyllä 2017 käynnistämien aloitteiden pohjalta, noudattaen kaikilta osin unionin sisämarkkinoiden periaatteita ja avoimesti ja läpinäkyvästi suhteessa euroalueen ulkopuolisiin jäsenvaltioihin.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*